

кодексу України. Фактично подружжя спільно вирішивши пожити окремо звертаються до суду з метою закріпити юридичний факт такого проживання у рішенні суду.

Розгляд справи в порядку окремого провадження здійснюється згідно з вимогами ст. 294 ЦПК України, зокрема із додержанням загальних правил, визначених ЦПК України, окрім положень щодо змагальності та меж судового розгляду, що передбачено ч. 3 ст. 294 ЦПК [3]. Особливістю цього виду провадження є надання суду права за власною ініціативою витребувати необхідні докази для дослідження правомірності вимоги та доцільності встановлення окремого проживання чоловіка та дружини.

Під час розгляду справи по суті суд керуючись принципами неупередженості та об'єктивності всебічно досліджує надані позивачем/відповідачем докази щодо задоволення/заперечення вимоги встановлення сепарації. Варто зауважити, що ПВСУ наголошує на тому, що суд повинен встановити фактичні взаємини сторін і переконатися в доцільності сепарації для того, щоб узаконений спосіб окремого проживання не був формальним засобом вирішення спірних майнових питань [4]. Отже, інститут сепарації має самостійний характер і є альтернативою розірвання шлюбу.

Список літератури

1. Кириченко А. Українці почали менше одружуватись і значно частіше розлучатись – Оpendатабот. УНІАН. Інформаційне агентство. URL: <https://www.unian.ua/society/ukrajinci-pochali-menshe-odruzhuvis-i-znachno-chastishe-rozluchatis-opendatabot-12357414.html> (дата звернення: 23.10.2023)

2. Сімейний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 21-22. ст.135 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14/conv#n548> (дата звернення: 24.10.2023)

3. Цивільний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 40-41, 42. ст.492 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/conv#n8371> (дата звернення: 24.10.2023)

4. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 21.12.2007 №11 “Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя” URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0011700-07#Text> (дата звернення: 24.10.2023)

УДК 332.3 : 341

Корікова А. В.

студентка

Сумського національного аграрного університету

Гончаров В. В.

ст. викладач кафедри геодезії та землеустрою

Сумського національного аграрного університету

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У ГАЛУЗІ ЗЕМЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА ЗАХИСТУ ЗЕМЕЛЬНИХ ПРАВ

Міжнародне співробітництво у галузі земельного законодавства та захисту земельних прав є ключовим фактором у вирішенні глобальних викликів. Земля не є просто товаром: вона є життєво важливим елементом для реалізації багатьох людських прав, зокрема, у сферах зниження бідності та розвитку, миробудування,

надання гуманітарної допомоги, запобігання катастрофам та відновлення після них, а також у плануванні міського та сільського розвитку. В Україні це набуває особливого значення в контексті поточних змін, викликаних війною та її наслідками для власників землі та нерухомості. Війна спричинила значні збитки і втрати житлової та адміністративної нерухомості, а також сільськогосподарських угідь, що вимагає масштабного процесу відшкодування та реабілітації [1].

Уряд України вжив заходів щодо підтримки захисту прав власності, в тому числі через вдосконалення законодавства та процедур реєстрації пошкоджень та втрат. Зокрема, було запроваджено можливість самостійного повідомлення громадянами про пошкодження майна через державну цифрову платформу Дія. Ключовим аспектом міжнародного співробітництва є розробка і впровадження правових рамок для відшкодування втрат, а також реституція прав власності. Це включає ініціативи, спрямовані на підтримку судової незалежності, прозорості та відповідальності, а також відповідь на виклики, пов'язані з порушенням прав людини внаслідок військової агресії Росії проти України [2].

Ще одним відображенням міжнародної співпраці України у цій сфері стало прийняття нового закону, який дозволяє експропріацію майна, що належить Російській Федерації та її резидентам, що підкреслює зусилля країни, спрямовані на утвердження національного суверенітету та захист прав власності в контексті триваючих конфліктів. Крім того, наша країна провела значну земельну реформу, послабивши обмеження на продаж певних видів сільськогосподарських земель для стимулювання інвестицій та розвитку, продемонструвавши далекоглядний підхід до управління земельними ресурсами та прав на них [4]. Однак мораторій на продаж сільськогосподарських земель був спірним питанням, що змусило деяких землевласників звернутися до Європейського суду з прав людини. Суд постановив, що мораторій порушує права землевласників на мирне володіння своєю власністю, підкресливши суперечність між національним законодавством та міжнародними стандартами прав людини [5].

Міжнародна розвіткова правова організація (IDLO) працює над підсиленням правової рамки для власників земельних прав за звичаями, щоб вони могли бути визнані та захищені на законодавчому рівні. Це особливо важливо у світлі збільшення інвестицій в землю, що створює тиск на обмежені ресурси та призводить до конфліктів між конкуруючими користувачами землі [6].

Залучення України до міжнародного співробітництва у сфері земельного права та захисту прав на землю проявляється через її участь у кількох міжнародних конвенціях та імплементацію відповідного національного законодавства. Країна є стороною Міжнародної конвенції про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами (ICSID) та Нью-Йоркської конвенції 1958 року про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Ці конвенції мають на меті створити основу для вирішення інвестиційних спорів, у тому числі пов'язаних із землею, та забезпечити виконання арбітражних рішень за кордоном. Прихильність нашої країни до цих конвенцій підкреслює її відкритість до міжнародних стандартів і практик у сфері захисту прав власності, хоча і з визнаними обмеженнями на окупованих територіях [7].

Право на розвиток підкреслюється міжнародною солідарністю та обов'язком співпраці, а також принципами прав людини щодо рівності та недискримінації, участі, відповідальності та прозорості на національному та міжнародному рівнях. Ефективна

реалізація всіх прав людини вимагає міжнародної солідарності та співпраці, глобального партнерства заради розвитку, забезпечення політичної узгодженості, координації та інтегрованих підходів на всіх рівнях [8].

Отже, враховуючи вищенаведену інформацію, можна зробити висновок, що міжнародне співробітництво у галузі земельного законодавства та захисту земельних прав в Україні є складним, але життєво важливим аспектом її юридичного та економічного розвитку. Участь України в міжнародних конвенціях, таких як ICSID та Нью-Йоркська конвенція, підкреслює її зобов'язання перед міжнародним співтовариством у питаннях вирішення інвестиційних спорів та визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, незважаючи на труднощі в окупованих територіях.

Важливо зазначити, що зусилля, спрямовані на реформування земельного законодавства та захист земельних прав, особливо в контексті заборони на продаж сільськогосподарських земель, відображають важливість балансу між національними інтересами та міжнародними зобов'язаннями. Судові рішення, такі як вирок Європейського суду з прав людини щодо мораторію на продаж сільськогосподарських земель, підкреслюють важливість права власності та необхідність його захисту на міжнародному рівні, а реформа земельного законодавства України, яка була введена в дію в 2021 році, є важливим кроком на шляху до забезпечення більш відкритого та ефективного використання земельних ресурсів, сприяючи інвестиціям та економічному розвитку країни.

Список літератури

1. OHCHR and land and human rights : Land is not a mere commodity, but an essential element for the realization of many human rights. United nations: [siti]. URL:<https://www.ohchr.org/en/land#:~:text=Land%20is%20not%20a%20mere,realization>
2. Захист громадян під час війни від 24 лютого 2022 року. Урядовий портал: [сайт]. URL: https://www.kmu.gov.ua/reformi/verhovenstvo-prava-ta-borotba-z-korupciyeyu/zahist-prava-vlasnosti_
3. Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р. N 1567-р <https://ips.ligazakon.net/document/KR201567?an=1> (дата звернення: 24.03.2024).
4. Ukraine Adopts Land Reform : Official Website of the International Trade Administration : [сайт]. URL: <https://www.trade.gov/market-intelligence/ukraine-adopts-land-reform>
5. ЄСПЛ визнав мораторій на землю незаконним : *Економічна правда*. 2018. 22 серп. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2018/08/22/639843/>
6. Land Rights : International Development Law Organization (IDLO) : [siti]. URL: <https://www.idlo.int/what-we-do/sustainability/land-rights>.
7. 2021 Investment Climate Statements: Ukraine : An official website of the United States Government Here's how you know : URL <https://www.state.gov/reports/2021-investment-climate-statements/ukraine/>
8. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини) : Ратифіковано Законом України від 17.07.1997 р. №475/97-ВР. Дата оновлення: 01.08.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 24.03.2024).